

Komunikat dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z 1 września 2015 r. w sprawie szczegółowej informacji o sposobach dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminów eksternistycznych do potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych, dotyczącej egzaminów eksternistycznych przeprowadzanych w zimowej i jesiennej sesji egzaminacyjnej w 2016 roku

Na podstawie § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie egzaminów eksternistycznych (Dz.U. z 2012 r., poz. 188) **podaję informację o sposobach dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminów eksternistycznych do potrzeb i możliwości osób niewidomych, słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim lub z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, oraz chorych lub niesprawnych czasowo.**

1. Osoby niewidome, słabowidzące, niesłyszące, słabosłyszące, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz osoby z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, mogą przystąpić do egzaminów eksternistycznych przeprowadzanych z zakresu obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w ramowych planach nauczania odpowiednio szkoły podstawowej dla dorosłych, gimnazjum dla dorosłych lub liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, a także z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zasadniczej szkoły zawodowej, zwanych dalej „egzaminami eksternistycznymi”, w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju ich niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego występowanie danej dysfunkcji.
2. Osoby chore lub niesprawne czasowo mogą przystąpić do egzaminów w warunkach odpowiednich ze względu na ich stan zdrowia na podstawie zaświadczenia wydanego przez lekarza.
3. Sposób lub sposoby dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminów eksternistycznych do potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych, o których mowa w pkt 1. oraz chorych lub niesprawnych czasowo, wskazuje dyrektor właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej lub upoważniona przez niego osoba, wyłącznie na podstawie informacji określonych w Tabeli 1., z zastrzeżeniem pkt 4.
4. W szczególnych przypadkach, w tym nieujętych w Tabeli 1., decyzję o dostosowaniu warunków i formy przeprowadzania egzaminu do potrzeb zdającego podejmuje dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej lub upoważniona przez niego osoba.
5. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej informuje zdającego na piśmie o dostosowaniu warunków i formy przeprowadzania egzaminu do jego dysfunkcji. Zdający, który nie zamierza skorzystać z przyznanych mu dostosowań, składa pisemne oświadczenie o rezygnacji.
6. Egzamin powinien odbywać się w oddzielnym pomieszczeniu, jeżeli zdający korzysta z co najmniej jednego z następujących dostosowań:
 - a) przedłużony czas rozwiązywania zadań egzaminacyjnych,
 - b) korzystanie ze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych,
 - c) udział nauczyciela wspomagającego.

7. W przypadku gdy do przystąpienia do egzaminu w oddzielnym pomieszczeniu uprawnionych jest dwóch lub więcej zdających, którym przysługują różne sposoby dostosowania, możliwe jest przeprowadzenie egzaminu dla tych zdających w jednym pomieszczeniu, pod warunkiem że przebieg egzaminu żadnego z tych zdających nie będzie zakłócony.
8. Jeżeli zdający korzysta z pomocy nauczyciela wspomagającego, przebieg egzaminu jest rejestrowany za pomocą urządzenia zapisującego dźwięk. Zapis dźwiękowy stanowi integralną część arkusza egzaminacyjnego.
9. Nauczycielem wspomagającym i/lub specjalistą, o którym mowa w Tabeli 1., jest członek zespołu nadzorującego wyznaczony odpowiednio przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

Tabela 1. Sposoby dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminów eksternistycznych

| Osoby uprawnione | Sposoby dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminów eksternistycznych |
|-------------------------|--|
| osoby niewidome | <ol style="list-style-type: none"> 1. Arkusz egzaminacyjny w piśmie Braille'a. W przypadku arkusza w piśmie Braille'a przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 50 procent czasu przewidzianego na rozwiązanie zadań z arkusza egzaminacyjnego standardowego. 2. Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego, który odczytuje zadania oraz zapisuje odpowiedzi zdającego (możliwe tylko w przypadku zdającego, który nie korzysta z zestawu w piśmie Braille'a). W przypadkach korzystania z pomocy nauczyciela wspomagającego przedłużenie czasu nie więcej niż o 30 minut. 3. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności tyflop pedagoga (członka zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym i pomocy specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych. 4. Korzystanie ze sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, z których zdający korzysta na co dzień, w tym z komputera. |
| osoby słabowidzące | <ol style="list-style-type: none"> 1. Arkusz egzaminacyjny zapisany czcionką 16 p. 2. Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego, który odczytuje zadania oraz zapisuje odpowiedzi zdającego (możliwe tylko wtedy, kiedy wada wzroku utrudnia lub uniemożliwia czytanie i pisanie). 3. Korzystanie z przyborów optycznych, którymi zdający posługuje się na co dzień. 4. Oświetlenie stanowiska pracy dostosowane do dysfunkcji. 5. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 30 minut. 6. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności tyflop pedagoga (członka zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym i pomocy specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych. 7. Korzystanie ze sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, z których zdający korzysta na co dzień, w tym z komputera. |

| | |
|--|--|
| osoby niesłyszące | 1. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 30 minut. |
| | 2. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności surdopedagoga lub tłumacza języka migowego (członka zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym i pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych. |
| osoby słabosłyszące | 1. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 30 minut. |
| | 2. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności surdopedagoga lub tłumacza języka migowego (członka zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym i pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych. |
| osoby z niepełnosprawnością ruchową | 1. Korzystanie ze sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, z których zdający korzysta na co dzień, w tym z komputera. |
| | 2. Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego, który odczytuje zadania oraz zapisuje odpowiedzi zdającego (możliwe tylko wtedy, kiedy niepełnosprawność utrudnia lub uniemożliwia czytanie i pisanie). |
| | 3. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 50 procent czasu przewidzianego na rozwiązanie zadań z arkusza egzaminacyjnego standardowego. |
| osoby z afazją | 1. Korzystanie ze sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, z których zdający korzysta na co dzień, w tym z komputera. |
| | 2. Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego, który odczytuje zadania oraz zapisuje odpowiedzi zdającego (możliwe tylko wtedy, kiedy niepełnosprawność utrudnia lub uniemożliwia czytanie i pisanie). |
| | 3. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 50 procent czasu przewidzianego na rozwiązanie zadań z arkusza egzaminacyjnego standardowego. |
| | 4. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności specjalisty z zakresu niepełnosprawności (członka zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym i pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych. |
| osoby z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim | 1. Korzystanie ze sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, z których zdający korzysta na co dzień, w tym z komputera. |
| | 2. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 50 procent czasu przewidzianego na rozwiązanie zadań z arkusza egzaminacyjnego standardowego. |
| | 3. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności specjalisty z zakresu niepełnosprawności (członka zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym i pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych. |

| | |
|---|---|
| osoby z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera | 1. Obecność na sali osoby niezbędnej do uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym. |
| | 2. Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów i/lub przy zapisywaniu odpowiedzi zdającego. |
| | 3. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 30 minut. |
| osoby chore lub niepełnosprawne czasowo, w tym czasowo niesprawne ruchowo | 1. Korzystanie ze sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę. |
| | 2. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu o przerwy niezbędne dla zastosowania leków. |
| | 3. Korzystanie ze sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym z komputera. |

dr Marcin Smolik
dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej